

1945'TEN BUYANA ORMAN KADASTRO UYGULAMALARI VE TOPRAK MÜLKİYETİ İLİŞKİLERİ

Kundakçı, A.

Celal Bayar Üniversitesi, Gıda Mühendisliği Bölümü, Manisa

1. GİRİŞ

Osmanlı tımar sisteminin bir ölçüde yozlaşarak, bir ölçüde farklılaşarak özel mülkiyete doğru değişimi Tanzimat fermanına kadar gelmiştir. Ancak Tanzimat fermanını bir toprak reformu hareketi olarak algılamamalıdır. Ancak tanzimattan sonra yapılan hazırlıklar 1858 yılında ilk kez toprak rejimini ayrıntıları ile düzenleyen bir arazi kanunnamesinin ortaya çıkmasını sağladı. Böylece mülk topraklar yani toprağa sahip olanların hem kuru mülkiyet hakları hem de yararlanma hakları kabul edilir oldu.

Osmanlı devletinde özel mülkiyete doğru gelişen evrim, Türkiye Cumhuriyetinin kurulması ile yasal bir nitelik almış ve miri toprak rejimi tamamen ortadan kalkmıştır. Türk medeni kanununun 4 ekim 1926 tarihinde yürürlüğe girmesi ile kişi mülkiyeti hakkı tam olarak hukuk sisteminde yerini almıştır. Ancak bu sırada ülkedeki tarım topraklarının çok azının tapulamaya konu olduğunu, tapu sınırlarının kadastro ve plan üzerinde değil, dere, yol, kaya veya bitişik mülk ve sahibinin adı ile belirlendiği görülmekte alan olarak da geçeceği yansıtılmamakta idi. Bu nedendir ki tarım hukukunda zilyetle toprak mülkiyetine sahip olunabileceği ve bunun koşullarına yer verilmesi gerekmiştir.

Genç Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarım topraklarına malik olmanın koşulu olan tapu olgusunu gerçekleştirmek, devlet ormanlarını devlet adına tespit ve tescil etmek üzere yasalar çıkarmak yoluna gitmiştir. Bu amaçla 1934'te tapu kanununu 1937'de 3116 sayılı orman kanununu 1945'te 4785 sayılı orman kanununda değişiklik yapan kanunu çıkartarak tarım ve orman hukuku alanında önemli adımlar atmıştır.

1945 tarihinde çıkarılan 4785 sayılı yasa ile 3116 sayılı orman kanununda yer alan özel ormanlar devletleştirilmiştir. Bu nedenle 13.07.1945 tarihinden sonra yapılan orman tahdit ve kadastrusu ile bir çalışma alanında tespit edilen orman sınırı kesin sınır olarak kabul edilmiştir. Böylece sınırlarda daraltma yapılamayacağı dolayısıyla da genişletme yapılamayacağı yasal hüküm altına alınmaktadır.

Bildiride 4785 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği 1945 sonrası orman kadastro uygulamaları ve sonuçları ile bunların toprak mülkiyeti üzerine etkisi hukuksal boyutu ile irdelenecektir.

2. Türk Medeni Kanunu ve Tarım Hukuku

Türk Medeni Kanunu ile tarım toprağının tanımlaması yapılmamıştır. Tanımlama 08.10.1930 tarihli tapu sicili nizamnamesinin 3. maddesine göre "arazi hudutları tefrika kafi vasıtalar ile tahdit ve tayin edilmiş bilümmü sathı zemindir" şeklindedir.

Toprak yüzeyinin sınırlandırılması bir yandan teknik ve geometrik yöntemlerle yüzölçümlerinin planlar içinde belirtilmesi gibi teknik, diğer yandan bu yer üzerindeki hakların gösterilmesi gibi hukuki olmak üzere iki yönlü düzenlemeyi gündeme getirmiştir. Bu nedenle kadastro yoluyla taşınmaz malların geometrik ve hukuki durumları belirlenerek ve tapu sicillerine sahipleri adına geldileri ile birlikte tescil edilerek devletçe güvence altına alınmak gerekmiştir.

Bugün kadastrusu yapılmış olsun veya olmasın tapu siciline kayıtlı bulunan veya bulunmayan taşınmazların hemen tamamı bir sınırla çevrili bulunduğundan bunlar toprağı kavramına girer. Ancak ülkemizde kadastro işlemlerinin önemli bir kısmı henüz yapılamadığından kadastrusuz taşınmazların plana dayanmayıp genellikle dağ, dere, hendek, yol gibi belirsiz ve kesin olmayan sınırlamalarla gösterilmiştir.

Özel ormanları devletleştiren 4785 sayılı kanunun yürürlüğünden 20 yıl sonra ve 5402 sayılı kadastro kanununun yürürlüğünden 15 yıl sonra 1964 yılına gelindiğinde şehir dışında bulunan tarım topraklarının %60'ı tapu siciline henüz kaydedilmiştir. Kadastrusu tamamlanan miktar ise ancak %10 kadardır.

Bu nedenle 1950lerden günümüze yapılan arazi kadastroları ve orman kadastroları sonunda orman köylü ilişkileri düzenlenmiş, sonuçta kaybeden hem orman ve hem de orman köylüsü olmuştur. Orman kadastrusu ile arazi kadastro ve tapulama işlemleri eşgüdümlü yürütülmemiş çoğunlukla arazi kadastro çalışmaları ile yapılan işlemler orman kadastrusu bozulmuş köylü-orman idaresi ilişkileri bundan olumsuz etkilenmiştir.

3. Orman Tahdit ve Kadastro İşlemleri

Ülkemizde tutarlı bir ormancılık politikasına geçiş 1937 tarihli 3116 sayılı orman kanununun yürürlüğe girmesi ile yaşam geçirilmiştir. Daha da önemlisi Baltalık Kanununun aksine “devlet ormanları devlet tarafından işletilir” ilkesini getirmesidir. Bu yasa özel ormanların kamulaştırılmasını öngörmesine karşın o günün koşullarında kısa sürede olanaksızlığı nedeniyle 1945 yılında çok daha köklü bir önlemlerle özel ormanların tamamı devletleştirilmiştir. 4785 sayılı bu yasa şu köklü maddesi ile ormanları doğrudan devletleştirmiştir. **“Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte varolan gerçek ve tüzel kişilere vakıflara ve köy, belediye özel idare, kamu tüzel kişiliklerine ilişkin ormanlar bu kanun gereğince devletleştirilmiştir. Bu ormanlar hiçbir işlem ve bildirim lüzum olmaksızın devlete geçer”.**

Bu hüküm uyarınca 1945ten sonra yapılan 1. orman tahdit ve kadastrolarında belirlenen orman sınırlarının değişmezliği kabul edilmekte, hukuki sorunlarda esas alınmaktadır.

3.1 4785 Sayılı Yasadan Sonra Yapılan Orman Kadastro

Üstte açıklanan yasa hükmü ile ülkemizdeki tüm ormanların mülkiyeti hiçbir işlem ve bildirim gerektirmeksizin devlete geçmiş ve ardından devlet tüm ülkede orman sınırlarını belirlemek, orman alanlarını tespit ve tescil etmek üzere yoğun bir sınırlama çalışmasına girmiştir. Oluşturduğu tahdit komisyonları aşağıdaki işlemleri yapmıştır

1. Orman tahdit komisyonları bir komisyon başkanı, bir ormancı üye ve köy halkından bir bilirkişiden oluşturulmuştur.
2. Komisyon, köy mülkü hudutlarını esas alarak bir noktadan çalışmalarına başlamıştır
3. Belirgin bir noktaya sıfır noktası demiş ve adı ile kayda geçmiştir. Örneğin o-alaçam tepesi. Bu tepenin kendinden sonra gelen semt sınırı noktası ilk 1437-ovacıktepe arasındaki mesafeyi bu hat ile manyetik kuzey yönü arasındaki açıyı grad cinsinden tahdit zabıt defterine işlemiş ve günlük çalışma sonrasında imza altına almıştır.

Tarım topraklarının olmadığı orman ve mera alanlarında hudutlar, tepeler, sırtlar mevki adları ile ortaya konularak işlemler yinelenmiş ayrıca tahdit zabıt defterine günlük yapılan işin yakınlarındaki yol ve derelerin krokileri çizilerek arazi üzerindeki yaklaşık durumu ölçeksiz haritalandırmaya çalışılmıştır

4. Tarım alanlarına gelindiğinde belirlenen orman sınır noktasına bir numara verilmiş o noktada orman hattına sınırdaş tarım arazisi olan köylünün adı ile birlikte kaydedilmiştir. Örneğin 1523-1524Ahmet Güven, 1525-Veli Güven. Bu noktalara ait semt zaviyesi (grad derece cinsinden) sırayla 240-40, 330-130 gibi, ek olarak adı geçen kişi tarlaları ile orman sınırındaki noktalar arası mesafeler tek tek 340, 250+2 şeklinde tespit edilmiş tahdit zabıt defterinde imza altına alınmıştır. Ayrıca günlük çalışmanın kroki kuzey yönü esas alınarak zabıt defterine çizilmiştir. Böylece orman alanlarının ve tarlaların sınırları şekli ile birlikte görünür hale getirilmiştir.
5. Orman sınırları ilk başlanılan sıfır noktasına gelinerek tamamlanmış ve kayıt altına alınmıştır. Daha sonra köy hudutlarını, tarım alanlarını, orman alanlarını tarım alanı-orman sınırlarını çalışma bölgesinin tamamını kapsayacak şekilde gösteren köy orman tahdit haritası çizilmiş ve tarihi de belirtilerek dosyasına konulmuştur
6. ardından işlemi sonuçlandırmak üzere bir örnek üzerinden veriyorum; “İzmir İli Buca Bucağına Bağlı Kırıklar Köyü Hududu Dahilindeki Nif-Kocadağ Nam Devlet Ormanları Hudutnamesi” ve benzer başlıklı hudutnameler oluşturulmuştur.

Kısaca önemi dolayısıyla bunun içeriğinin ayrıntısına gireceğim; “1. nif ve kocadağ ormanının kuzey sınırı: 1263-sarıkaya tepesinden başlayarak 1262-kuyu alan mevkiine, 1261, 1260, 1259-gökkaya, 1258, 1257-kurudere başı, 1256, 1255-kismelik başı, 1254-1248- büyük karlık sırtlarını takiben 1247-çelebi karlığı tepesi” vd. Aynı şekilde doğusu, güneyi ve batısı sürdürülmüştür. Tarım alanları ise 1542-Ali Er, 1541-İbrahim Gülşen vd adlarla ifade edilmiştir.

7. Hudutnamenin karar kısmında tarım ve orman alanlarının hukuki durumuna yönetmelik hükmüne dayanılarak açıklık getirmiştir. Örneğin aynen aktarıyorum; “yukarıda hudutları ve isimleri açıklanan meskür orman hakkında 3116 sayılı Orman Kanununun 8. maddesine müstenit bir tasarruf iddiası vaki olmayan Nif ve Kocadağ ormanlarını devlet sınırı olarak devlet adına tahdit ve tesciline kültürel arazisinin, tarım topraklarının, tahdit ve tescil yönetmeliğinin muaddel 38. maddesi gereğince tahdit harici bırakılmasına ve ormanla ilgisi bulunmayan köy arazisi dahilinde kalan bir hektar vusatındaki köy mezarlığının tahdit ve tesciline..... 1521, 1538, 1516, 1584, 1572, 1556 rasat noktalarına hendek yaptırılmıştır. 3116 sayılı kanunun 5. maddesinde belirtilen adedin tam mevcudu ile toplanan komisyonumuz tarafından karar verildi. 12.6.1948 5 nolu orman tahdit komisyonu, başkan, ormancı üye, hukukçu üye, köy bilirkişisi, İsmail Öğütler ve Mustafa Aşıksız”. Böylece hudutname tamamlanmıştır.

Yukarıda karar kısmında açıklandığı gibi tarım toprakları tapulu olsun olmasın orman sınırı içinde veya dışında olmasına bakılmaksızın tahdit dışı bırakıldığı ve köylünün mülkiyet hakkına mutlak saygı gösterildiği açık olarak görülmektedir. Burada adı geçen ormana sınır veya orman içinde 186 parsel tarım toprağı vardır ve köylünün toplam tapulu arazisinin üçte birini oluşturmaktadır.

Yargı kararları ile de kesin olarak güvence altına alınan husus, 1945 tarihinden sonra 4785 sayılı yasa gözetilerek belirlenen bir orman sınırı artık değiştirilemez, daraltılamaz. Karşıtı olarak da genişletilemez. Kural olarak 4785 sayılı yasa yürürlüğünden sonra yapılıp kesinleşen orman tahdidı söz konusu ise, o çalışma alanında yeniden orman kadastrası yapılamaz, aksi halde ikinci kez yapılan kadastro işlemleri hükümsüz sayılır. Bu konuda Yüce Yargıtayın 11.11.1992 tarih Esas:580, 656 sayılı kararı “Orman kadastrasının da bir kadastro işi olduğunu ve itiraz halinde ilgili davanın kadastro mahkemesinde görüleceğini, 3402 sayılı kadastro kanununun **“Evvelce tespit, tescil veya sınırlandırma suretiyle kadastro ve tapulaması yapılmış olan yerlerin yeniden kadastrasının yapılamayacağını ikinci kez orman kadastrasının varlığı saptanırsa ikinci kadastronun bütün sonuçları ile hükümsüz sayılacağını karar altına almıştır”**. (Kaynak: Orman Kadastrası, Burhan Sönmez, İzzet Karataş, 302.s). Ayrıca Yargıtay 20 HD'nin aynı yönlü çeşitli kararları bulunmaktadır. Böylece orman kadastro komisyonlarınınca 1. orman tahdidini uyguladıklarında 2. madde ve 2/B işlemlerinde, toprak mülkiyetine tecavüz ve el koyma olgusu ortaya çıkarsa yasa ve yargı mülkiyet hakkını güvence altına almış olmaktadır. Ancak uygulama bunun tam tersi olmakta bugün Türkiye'nin her tarafında ormanla orman köylüsü barışı bozulmuş bulunmaktadır. Geçmiş aylarda Orman Bakanlığının en üst düzeyinde bulunan sayın yetkilinin söylediği bugüne kadar 200.000'in üzerinde orman davası görülmüş, hiçbirini de köylü lehine karara rastlanmadı sözleri çok anlamlıdır.

3.2 1744 Sayılı Yasa Uygulamaları

3116 ve 4785 sayılı yasa hükümleri orman sınırlarının belirlenmesini ve kadastrasını kısa sürede yapılarak devlet adına tescilini öngörmüş olsa da bu gerçekleşmez.

Devletin gerek orman gerekse tapulama ve arazi kadastro kanunlarını çıkartıp yürürlüğe koymasındaki amacı, ülke topraklarının niteliklerini ortaya koymak ve tescilini maliki üzerine yapmaktır. 1964 yılına gelindiğinde ülkemizde ortalama bir hesapla şehir dışında bulunan tarım topraklarının %60'ı tapu sicilinde görünmemekte ancak %10unun kadastrası tamamlanmış durumdadır (Sefa Reisoğlu, Türk Eşya Hukuku, Cilt 1).

Durum bu iken 6381 sayılı orman kanunu 08.09.1956 tarih ve 9402 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girer ve 1. maddesi ile nelerin orman sayılamayacağını açık olarak ortaya koyar. Hiçbir maddesinde tapusu ve kadastrası yapılmamış içinde 150-400 yaşında zeytin ağaçlarının İç Batı Anadolu ve Toroslarda çürümüş gövdeleri içine ibibik kuşlarının yuva yaptığı ahlal armudu ağaçlarının bulunduğu kadim tarım arazilerinin orman sayılmasını gerektirecek hüküm bulunmamaktadır. Oysa uygulama tam tersi olur ve orman köylüsünün tapulu tapusuz tarım alanları orman sınırları içine alınır.

Okuduğunu anlamayan, anladığını ifadede yetersiz kalan devlet hizmetlerinden ve eğitimden en alt düzeyde yararlandırılan orman köylüsünün mülkiyet hakkı yapılan orman kadastro uygulamaları 2. ve 2/B maddeleri uygulaması ile elinden alınır. Gelişmelerin yasa hükümleri ile birlikte nasıl olduğunu anlatmaya çalışacağım.

Yine devlet orman ve orman köylüsü arasındaki kırılmı ortadan kaldırmak, yanlışlıkları düzeltmek Türkiye topraklarının maliklerini sicil altına kaydına faaliyetlerine devam eder. 6831 sayılı Orman Kanununun kimi maddelerini değiştiren 1744 sayılı yasayı kabul ederek 20.06.1973 tarihinde resmi gazetede yayınlar. İyi anlaşılması bakımından yasa ile değişik 6831 sayılı orman kanununun 2. maddesini aynen aktarıyorum.

Madde 2: 20.06.1973 tarih ve 1744 sayılı kanun hükmüdür

- Su ve toprak rejimine zarar vermeyen orman bütünlüğünü bozmayan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik, fındıklık, fıstıklık gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar bulunan yerler ile otlak, kışlak ve yaylak haline gelmiş yerler
- Şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşim sahaları, orman sınırları dışına çıkarılır
- Evvelce sınırlaması yapılmış ve fakat yukarıdaki fıkra hükümlerine uymadığı orman bakanlığınca veya vaki müracaatlar üzerine anlaşılan sınırlamaların düzeltilmesi bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıl içinde kadastro komisyonlarında yapılır. Bu düzeltme sonucu orman sınırı dışına çıkarılacak yer sınırlaması itirazsız kesinleşmiş tapulu arazi ise mülkiyeti tekrar tapu sahibine intikal eder.

Yeniden yapılacak orman kadastralarında da (yani 4785 sayılı yasa uyarınca yapılan 1. tahdit ve kadastronun uygulamasında) bu madde hükümleri uygulanır denilmektedir.

Türkiye'deki kadastralama ve harita yapım işlemlerinde birinci derecede sorumlu ve yetkili olması gereken siz sayın Harita Kadastrası Mühendisi dostlar uygulamanın ve kadastro komisyonları oluşturmanın olması gerekenden çok farklı bir şekilde olduğu, hiçbir komisyonda haritacılık mesleğinin mensuplarının yer almadığına tanık oluyoruz.

Ben meslek olarak Ziraat Mühendisiyim. Bir sömestre süresince uygulaması ile birlikte haftada dört saat ölçme bilgisi dersi aldım. Orman Mühendisi dostlarımda farklı olduğunu sanmıyorum. Meslek olarak benim görevim nasıl Türkiye tarımının gelişmesi için teknikleri öğrenip araştırıp uygulamak planlı tarım politikaları geliştirmekse Orman Mühendisi de Türkiye ormanlarının korunması geliştirilmesi yenilenmesi tekniklerini öğrenmek, öğretmek, araştırmak, uygulamak politikasını oluşturmaktır. Kadastro ve haritalamada asil görev, yetki ve sorumluluk başkasının olmalıdır. Bir ziraatçı olarak benim konuyu öğrenmekten amacım yapılanı doğruluğunu tespit noktasında bilinçli olmaya yöneliktir.

1945'TEN BUYANA ORMAN KADASTRO UYGULAMALARI VE TOPRAK MÜLKİYETİ İLİŞKİLERİ

Kurulan orman kadastro komisyonlarında araştırdığım kadarı ile hiçbir yerde Harita Kadastro Mühendisine veya Teknikerine rastlamadım.

Çalışma bölgesindeki orman kadastro komisyonunun ne yaptığını irdelemeden orman kanununun 1744 sayılı kanunla değişik 2. maddesini tekrar okuyalım ve devam edelim. Orman kadastro komisyonları 1. orman kadastrusu sınırlarının ve rasat noktalarının aplikasyonu ve 2. madde uygulamalarında neler yapmışlar görelim.

Komisyon ormana sınır tarlası olan bir vatandaşla o yere geliyor, tespite başlıyor. Bu yeriçoğunlukla 1945'ten sonra yapılan 1. orman tahdidi ve kadastrusunda örnek veriyorum 1525-Veli Güven, 1526-Ahmet Güleç, 1527-Zekeriya Aydın gibi. Rasat numarası grad cinsinden açısı ve komşu rasat noktaları ile mesafeleri verilen ormana sınır tarım arazisi veya zeytinliktir. Tapuludur ve çaplı tasarruf vesikası verilmiş krokisi belli tapu senedine sahiptir. Ama gizli memleket haritasında tarım arazisi olarak görünen Orman Kanunu, TMK ve Anayasa güvencesi altındaki bu yer nasıl nitelenmiştir?. Okuyalım;

“(19) parsel numarası ile gösterilen bu yerin bilim ve fen yerinden orman niteliğini 15.10.1961 tarihinden tam olarak kaybettiği bugünkü haliyle su ve toprak rejimine zarar vermediği orman bütünlüğünü bozmadığı ve bu haliyle tarla olarak kullanılmasında yarar bulunduğu oy birliği ile karar verildi. Bu sahanın ölçümüne 2072 nolu Ahmet tarlasının güney köşesinde A ve B köy yolunun batı kenarında 1526 ile 1525 numaraları arasındaki hat üzerine beton taşa yazıldı. 2072 numaralı noktadan kuzeybatı istikamette sağ Ahmet işgalindeki zeytinlik (dikkatinizi çekerim, zeytinlik zeytinlerin yaşı 150-200 den az değil, kimilerinin gövdesi çürümüş) solu kızılçam devlet ormanı, (1964 kadastrusunda fundalık olarak geçiyor, 3-5 genç çam ağacı var) olmak üzere 2073 nolu nokta tarlanın batı köşesine beton taşa yazıldı... bu parselin sınırlandırılmasına başlanan 2072 nolu noktaya gelinerek poligon kapatıldı. Tutanakta bundan sonrasını dikkatinize sunuyorum. 19 parsel numarası verilen bu yerin halen ve fiilen A köyünden Ahmet işgalinde bulunduğu ve adına İzmir ili merkez ilçesi 26.11.1964 tarih, ... pafta, parsel no: ..., 8 dönüm, sayfa no. ... evsafına sahip çaplı tasarruf vesikasının teffikinden anlaşılmıştır. 1595-23-71/72 nolu hava fotoğraflarında ve 1/25000 ölçekli İzmir L-18 b-4 gizli paftasında yer alan bu yerin 6831 sayılı orman yasasının 1744 sayılı yasa ile değişik 2. maddesi ve buna ilişkin tüzüğün ilgili maddesi gereğince hazine adına orman sınırları dışına çıkarılmasına oy birliği ile karar verildi. İmza”.

Burada yapılan yanlışlar;

- 1.1948 yılında Ahmet'e ait tarlanın batısından ve köy yolunun 112 metre uzağından geçen 1525-1526-1527 orman sınır hattı, 112 metre doğuya çekilmiş, köy yolu ile örtüştürülmüştür.
2. Tarlanın güneyinde bulunan 112 metre genişliğindeki fundalık tescil edilmemiş hazine arazisi veya mera alanı ile Ahmet in tarlası OK 2. maddeye aykırı olarak orman sınırı içine çekilmiştir.
3. En eski memleket haritasında L 18 b4 gizli pafta, ziraat arazisi görünen yer orman olarak nitelenerek taşınmaz maliki işgalci olarak nitelenmiştir.
4. Yasa hükmü orman niteliğini kaybeden yerlerin orman sınırları dışına çıkarmayı emrettiği halde, uygulama kadimden beri tarım arazisi olan yerlerin gasp edilerek orman sınırı içine çekilmesi şeklinde yapılmıştır.
5. Tarım arazileri eski memleket haritaları esas alınarak 1950 lerde ve 60lı yılların başında çizilen eski orman amenajman haritalarında (Z-1)(Z-2)(Z-3) gibi ziraat arazisi görüldüğü halde mülkiyet hakkı tanınmamıştır.
6. 1945 ve sonrasında çekilen hava fotoğrafında da bu gibi yerler açık alan ve ziraat arazisi olarak görünmektedir. Tutanaklarda da belirtilmektedir. Ama orman niteliğini kaybetmiş orman sayılmaktadır.
7. Tapulama ve arazi kadastrusu işlemleri sırasında orman idaresi ilgilileri bu gibi yerler için ya orman olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir, ya da tapulama mahkemeleri anlaşmazlığı taraflardan biri, köylü veya orman lehine çözümlenmiştir. Orman kadastro tüzüğü mahkeme kararlarının komisyona Orman İşletme Müdürlüğüne verilmesini emredici hükümle bildirmesine karşın idarenin ya bunlardan haberi yoktur ya da vermemiştir. Keyfilik orman köylüsünün aleyhine kullanılmıştır.
8. Köylüden bazı kişiler benim yerim orman değildir kadim tarım arazisidir diye itiraz ettiğinde ise orman kadastro komisyonu kendini mahkeme ve hakim yerine koyarak aynen şöyle yazıyor; **“yasanın değişik 2. maddesine göre orman sınırları dışına çıkarılan bu yerin ancak komisyonumuza ibraz edilen tapuların tarihleri bu köyde ilk tahdit uygulaması yapılan 1948-49 senesine tekabül etmediğinden itirazlı yerlerde orman sınırları dışına çıkarılacak yerler hakkındaki 34. maddesinin uygulanmasına mahal olmadığına bu nedenle itirazların reddine oy birliği ile karar verildi”** diyerek orman kadastro komisyonları kendilerini ve kararlarını Anayasanın TMK'nun tapulama ve kadastro kanunlarının ve nihayet orman kanununun 2. maddesinin üstünde görmüşlerdir. Orman yasası bunlara 1945'den sonra yapılan 1. Orman Kadastrusunda orman olmayan ancak ormana sınır olan kadim tarım arazilerini tapulu olsa da önce orman içine al Kayseri'nin eşeği örneği boya orman niteliğini kaybettiğini kaydet ve ileride yıllar sonra güçlünün hortumladığı ve Devletin Hazinesine yükletilen onlarca milyar doları orman köylüsünden tahsil etmenin ön koşullarını hazırla demiyor. Orman niteliği kaybetmiş, orman bütünlüğünü bozmayan, su toprak rejimine zarar vermeyen tarım alanı haline gelmiş yerleri orman dışına çıkar diyor.

Arkadaşlar

Bu orman kadastrusunda hukukçu yok, harita kadastro mühendisi yok, köy temsilcisi ve bilirkişi ise genellikle köyde gariban (bağışlayan) görünen işi olmayan kişilerden seçilmiş.

Şunu açıkça ifade ediyorum. Tapu bir devletin şerefidir, namusudur. Tapuların sicil kütüklerini ve geldilerini tapu sicil muhafızlıkları (sonra müdürlükleri) ile devlet muhafaza ile yükümlüdür. Ama orman köylüsüne yaşatılanlar bugün evlatlarını askere “En Büyük Asker Türk Asker” diye davul zurna gönderen bu insanların devlete ve adalete olan güveninin ortadan kalkmasına sebep olmuştur. Oysa mahkemelerimizde hakimin oturduğu kürsünün arkasında “Adalet Devletin Temelidir” yazmaktadır. Bunun hukuksal ve yargısal (boyutunu poster bildirimizde açıklayacağız) ve adaletin adilliğinin boyutunu da orada ifade edeceğiz.

Orman kadastro komisyonları daha sonraki işlemlerinde 1945ten sonra 4785 sayılı yasa gözetilerek yapılmış 1. orman tahdit ve kadastrasına büyük çoğunlukla itibar etmemişlerdir. Manisa'nın Sarıgül İlçesinde bir köydeki vatandaşın tarlasında anıt ağaç yaşında palamut meşesi ağacı var diye tarlası orman sayılmak istenmiş, hakkında ceza davası açılmıştır. Aynı durum Denizli'nin Güzelpınar, Kapanlar, Balkan Çakırlar ve diğer köylerinde de yaşanmıştır. İç Batı Anadolu'daki orman alanlarında çok yaşlı Toros ardıçı, ahlat ve palamut meşesi ağaçlarına rastlayamazsınız. Bunlar ancak kadim tarım arazisi olan alanlarda bulunmaktadır. Ben Denizlinin Çökelez Dağları arasındaki Çakırlar yaylasında çocukluğumu geçirdim. Burada koyunların gölgesinde serinletildiği 800-900 yaşındaki ardıç ağaçları tarım alanları içinde bulunmaktadır. Orman alanlarında değil. Gerçek budur. Kent soylu aydınların, ormancuların, hakimlerin ve diğer ilgili okumuşların soyut çevrecilik anlayışı bunların (üzülerek söylüyorum ki) Türkiye'nin orman köylerini ve köylüsüne Sultanbeyli'den ve birtakım güçlülere peşkeş çekilen Antalya sahillerinden bakmalarına sebep olmaktadır. Oysa gerçek çok daha farklıdır.

Bana göre orman, orman olarak kalmalı, mera ve tarım alanları hukukunun gereği olarak mera ve tarım alanı olarak bırakılmalıdır. Kaynaklarda 1950 yılına kadar 10 milyon hektar civarında görülen orman olan bugün 27 milyon hektar görünüyorsa bunda yukarıda işaret edilen yanlışların payı azımsanmayacak kadar fazladır. Bir köyde 4000 dönüm tapulu tarım arazisi vardır ve bunun yaklaşık 1200-1300 dönümü hukuka aykırı olarak orman yapılmış, elinden alınmaya çalışılmaktadır. Bu fakir orman köylüsünün midesindeki 3 lokmanın birini gücünün devlete yüklediğini ödetmek üzere elinden almaktadır. Bu değerlendirmelerden sonra konuyu kısaltmak amacıyla neler olmuş, orman genel müdürlüğünün köylünün itirazından sonra Orman Kadastro Komisyonu Üyelerinden müdürlerinden kadastro koordinatörlerinden kurduğu komisyonların raporları ile özetleyeceğim. Sizlerin aşağıdaki tespitleri benden daha iyi anlayacağınızı ve yorumlayacağınızı biliyorum.

1744 sayılı yasa ile yapılan 1948 tarihli aplikasyonu ve 2. madde uygulamaları yersel ölçü yapılmadan hava fotoğraflarına işaretlenerek (ve birinci orman tahdidi dikkate alınmadan) üretilen 1/10.000 ölçekli paftalara işlenmiştir. Tutulan aplikasyon ve 2. madde tutanaklarında tapulardan bahsedilmiş fakat tapulama paftalara 1/10.000 ölçekli haritalara işlenmemiştir. Bu beyan yukarıdaki tespitlerimizin doğruluğunun itirafıdır-kanıtıdır.

Bu durumda hangi parselin aplikasyon hattı ya da 2. madde içinde kaldığı tespit edilmemiştir. Orman idaremiz tarafından kaybedilen mahkeme kararlarına rağmen komisyon tarafından bu parseller ya aplikasyon hattı içinde bırakılmış ya da 2. maddeye konu edilmiştir. Orman kararı çıkan mahkeme kararları da tahdit hattı dışında kalmasına rağmen uygulanmamıştır. Bunun dışında yapılan aplikasyon hattı ve uygulanan 2. madde parsellerinin içinde kalan gerçek mahkeme görmüş, gerekse görmemiş tapulama parselleri için herhangi bir itiraz yapılmamış, hatta bunlar tespit edilip tapu siciline şerh dahi konulmamıştır.

Yapılan aplikasyonda ve uygulanan 2. maddelerde mülkiyet konusu adeta göz ardı edilmiş, vatandaş tarafından kazanılan mahkeme kararları görmezden gelinmiş uygulanmamıştır. Ayrıca yapılan aplikasyonlarda ciddi hataların olduğu görülmektedir. Geçirilen hatların mevki isimleri tarla sahiplerine uymamaktadır. (Rasat noktalarında) açı ve mesafelere göre aplikasyon yapılmadığı anlaşılmaktadır. Örneğin 1518-1519 hattı uygulanmamış, 1519dan direk mülki sınırda tesis edilen 1482 nolu noktaya bağlanılmıştır. 1503-1483 hattı da yine uygulanmamış 1518e bağlanmıştır. 3116 tahdidinde olmayan hatlar üretilmiş (dikkatinizi çekiyorum) ve bunlar uygulanmıştır.

Genel olarak tahdit haritasına bakıldığı zaman aplikasyon sonrası oluşturulan 1/10.000 ölçekli harita ile arasında ciddi uyumsuzluklar ve şekil benzemezliği mevcuttur.

Harita kadastrocu dostlar bu tespitleri sizin yargınıza bırakıyorum. Zira orman köylüsü ve şahsım bugün adaletin hükmüne inanmıyoruz.

3.3 1744 Sayılı Yasa Sonrası Yapılan Değişikliklere Göre Yapılan Orman Kadastrası 2/B İşlemleri

Konuyu kısaltmak için yine orman bakanlığının kurduğu komisyonların beyanlarından yola çıkarak orman köylüsünün kadim tarım arazisinin nasıl elinden alındığını özetlemeye devam edeceğim.

“1984 yılında ise, 2896 sayılı yasanın 2/B maddesi için yine orman kadastro komisyonunca yapılan çalışmalar tamamlanmış ve kesinleşmiştir. Yasanın 2/B maddesine göre tesis edilen parseller 1744 sayılı yasa uygulaması ile üretilen 1/10.000 ölçekli haritalara işlenmiş herhangi bir yersel ölçü yapılmamıştır.” Dikkatinizi çekiyorum dostlar; araziye gitmeden büro çalışması ile işlem yapılmış 2/B alanları belirlenmiş hatta daha önce hiçbir yerde

1945'TEN BUYANA ORMAN KADASTRO UYGULAMALARI VE TOPRAK MÜLKİYETİ İLİŞKİLERİ

görülmeyen 186 adet parselin alanlar cetveli hazırlanmıştır. Arazi görülmeden. Sonra bu cetveller sanki 1744 uygulamasının bir belgesi gibi kadastro-asliye hukuk mahkemelerine delil olarak sunulmuştur. Köylünün itirazına ise Sayın Hakimler suskun kalmış, bu belgelere itibar etmişlerdir.

Devam ediyorum. "... Bu uygulamalarda da orman genel müdürlüğü tarafından komisyona ulaştırılmayan kesinleşmiş (tapulama) mahkeme kararları uygulanmamış, tapulama parsellerinden tutanaklarda bahsedilmemiş 1/10000 ölçekli yeni paftalara bu parsellere işlenmemiş orman tahdit hattı ya da 2/B parselleri içinde kalan tapulama parselleri için herhangi bir itiraz yapılmamış tapu sicilinde şerh konulmamış yine önceki 1744 uygulamasında olduğu gibi, orman sınır hattının 2. yada 2/B parsellerinin özel mülkiyetle olan ilişkisi irdelenmemiş adeta mahkeme kararları ile bu mülkiyet ilişkisi görmezden gelinmiştir. (İlginçtir). Ölçü yapılmamasına rağmen hangi yöntemle üretildiği belli olmayan alanlar cetveli düzenlenmiştir."

Dostlar yukarıdaki gerçeklere karşın üzülerek söylüyorum, bugün Yargı orman köylüsünün hakkını görmezden gelmiştir. Sayın orman bakanımızın bir söyleşide ifade ettiği gibi bugüne kadar kesinleşen 200.000 civarında uyuşmazlıkta kazanmış bir tek orman köylüsü yoktur. Varsa istisnalar kuralı bozmaz.

Orman idaresi yargı kararları ile de açık ifade edilmesine karşın, 2/B uygulaması yapılan bir yerde 2 kez aynı uygulama yapılamaz kuralını çiğnemiş Kırıklar Köyü örneğinde olduğu gibi 2. madde ve 2/B işlemi yapmıştır. Hatta 1986da tanımladığı 1. 2/B işleminin bitiminden hemen sonra 1987de 2. 2/B için Bakanlık oluru almış ancak uygulamayı 1997de 10 yıl sonra başlatmıştır. Onların tespitlerinden 3302 sayılı yasa uyarınca yapılan bu 2. 2/B işlemini aktarıyorum

"1997 yılında 3302 sayılı kanunun 2/B madde uygulamaları komisyon tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada 3302 sayılı kanuna göre tesis edilen yeni 2/B parselleri ile beraber (yapılması hukuken mümkün olmadığı halde) genel müdürlükten yetki alınıp 1744 sayılı kanuna göre yapılan aplikasyon ve 2. madde uygulamaları ile 2896 sayılı kanuna göre yapılan 2/B madde parsellerinde aplikasyon yeniden yapılarak bütün uygulamalarda OS noktaları yersel metotla ölçülmüştür." Ölçülmüştür ama 1948 verileri ile değil 1976 tespitleri ile yapılmıştır. Devam ediyorum...

"Bu durumda uygulama sonucunda gerek aplikasyon hattı gerekse 2 ve 2/B madde parselleri içinde kalan 207 tane tapulama parseli tespit edilmiş ve yönetmeliğin 29 maddesi gereğince tapu iptal davaları peyderpey açılmaktadır. Son yapılan çalışmada da 1964 yılında kesinleşen mahkeme kararları (Orman İşletme Müdürlüğüne) komisyona iletilmediği için bu mahkeme kararları uygulanmamıştır. (özürü kabahatinden büyük.)

Orman işletme müdürlüğüne tapu iptal davalarının açılması nedeniyle yıllardır var olan mülkiyet sorunu açığa çıkmış ve orman idaresi ile vatandaş ilişkileri doğal olarak bozulmuştur.

Orman işletmesi arşiv ve kayıtlarında olmayan ve şu ana kadar 1744-2786 ve 3302 sayılı kanun uygulamalarını yapan komisyonlara iletilemeyen ve vatandaşın Genel Müdürlüğümüze verdiği dilekçe ekindeki listeden anlaşılan mahkeme kararları incelenmiş, müdahil olup kaybetmemize rağmen parseller geçirilen aplikasyon hattı ya da 2. maddelerin içinde kalmıştır. 3302 sayılı son kanun uygulaması sonunda açılan ve açılacak olan 207 adet tapu iptal davalarına söz konusu olan tapularda 1964 yılındaki tapulama çalışmalarında orman idaremiz tarafından orman sınırları dışında kalmaktadır görüşü bildirildiğinden tapulama komisyonu kararı ile tescil olan taraf olduğumuz parsellerdir."

Haritacılığın ve Kadastroculuğun gerçek sahibi sayın Harita Kadastro Mühendisleri sizin olmadığımız, oldurulmadığımız bu komisyonlarla ve raporuna itibar edilen orman mühendislerinin değerlendirmeleri ile Yüce Yargı köylünün mülkiyet hakkının gaspedilmesine hukuka aykırı hükümler vererek hukuki zemin oluşturmaktadır. Oysa hukukçuluk mesleği ile bilim adamlığının ortak paydası her konum ve koşulda hakkın yanında olmak ilave olarak hukukçunun görevi hakkı tesis ve iade etmek haksızlığı def etmektir. Bu sözleri söylemek ve hatırlatmak benim doğal hakkımdır.

Bir başka inceleme raporunda ise, "1744 sayılı kanun uygulamalarında aplikasyon hatası (4785 sayılı yasa uyarınca belirlenen orman sınırları) yapılan yerlerdeki tüm işlemler ikinci kadastro niteliğindedir ve hukuken yok hükmündedir" denilmektedir. Ardında orman kanununun 9. maddesinin bu gibi yerlerde uygulanması ve haksızlığın düzeltilmesi önerilmektedir.

Bugün gelinen nokta hukuka aykırı olarak mülkiyet hakkı gaspedilen orman köylüsünün hakkının iadesi için Orman Kanununun 9. maddesinin gereğinin yapılmasıdır. Orman Kanununun 05.11.2003 günlü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 9. maddesi aynen şöyledir.

"Orman tahdidi veya kadastrosu yapılp ilan edilerek kesinleşmiş yerlerde vasıf ve mülkiyet değişikliği dışında aplikasyon ölçü çizim ve hesaplamalardan kaynaklanan yüzölçümü ve fenni hatalar tespit edildiğinde bu hatalar orman genel müdürlüğünün bilgisi ve denetimi altında orman kadastro komisyonunca düzeltilir. Düzeltme 10. maddeye göre ilan olunur. İlan tarihinden itibaren otuz gün içinde düzeltmenin kaldırılması amacıyla sulh hukuk mahkemesine dava açılmadığı takdirde yapılan düzenleme kesinleşir. Düzeltmelerde 11. maddedeki hak düşürücü süre aranmaz."

Harita ve kadastraculuk mesleğinin gerçek sahipleri; 1999 yılından bu yana **İzmir Orman Köylüleri Platformu** olarak verdiğimiz mücadele meyvesini vermiş, yasama ve yürütme erki 18 milyon orman içi ve orman kıyısı yerleşim yeri halkının hakkının iadesi yolunu açmıştır, hakkın tesisi ve hakkın iadesi yargının var oluş nedeninin gereğini tam yapmasına kadaströ komisyonlarının dürüst çalışmasına, Orman Bakanlığı bürokrasisinin meslek şövenizmini bırakarak hakkın yanında yer almasına, komisyonlarda harita kadaströ mühendislerinin mutlaka yer almasına bağlıdır. Ancak Orman Bakanlığı bürokrasisinin tutumunu şu ana kadar çok açık bulmadığımızı ifade ediyorum. Orman Kanununun 9. maddesi ilk kez İzmir İli Buca İlçesi Kırıklar Köyünde uygulanıyor. Ama bürokrasi hala birtakım hukuk dışı kurallar icad ederek direnmesini üzümlere söylüyorum sürdürüyor.

Dileğimiz hakkı tesis için hakkın iadesi için herkesin üzerine düşeni tam yapmasıdır.